

درس: صرف ۱ - صرف نوین				پرونده:
پایه: ۱	ساعت: ۸	تاریخ: ۱۴۰۰/۱۲/۲۰		
تصمیم اول	کد مصمم	تصمیم دوم	کد مصمم	

توجه: لطفاً به تمامی سؤالات پاسخ دهید؛ نمره منفی ندارد (محدوده: صرف نوین، تمام کتاب)

۱. مجهول فعل «ذَهَبَ بهند» چیست؟ [ن ۳] [س ۱] د/؟

- أ. ذَهَبَ بهند ☐ ب. ذَهَبَتْ بهند ☐ ج. ذَهَبَتْ بهند ☐ د. ذَهَبَ بهند ☐

۲. در کدام آیه، «جمع مکسر قله» به کار رفته است؟ [ن ۳] [س ۲] ج/؟

- أ. «يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ» ☐
ب. «مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ» ☐
ج. «فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا» ☐
د. «وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيَاطِينَ الْإِنسِ وَالْجِنِّ» ☐

۳. کدام گزاره از خصوصیات باب «انفعال» نیست؟ [ن ۱] [س ۲] د/؟

- أ. همیشه لازم است ☐
ب. باید از معانی باشد که برای حواس انسان واضح است (اثر آن ظاهر باشد) ☐
ج. همیشه در معنای اثرپذیری از فعل ثلاثی مجرد به کار می‌رود ☐
د. شدت مبالغه در این باب بیشتر از باب «افتعال» است ☐

۴. با توجه به حروف اصلی، فعل «قُولِي» از اقسام کدام نوع معتل است؟ [ن ۳] [س ۳] ج/؟

- أ. مثال ☐ ب. اجوف ☐ ج. ناقص ☐ د. لفیف ☐

۵. فعل «تَأَقَّلْتُمْ» از کدام باب ثلاثی مزید است؟ [ن ۳] [س ۲] د/؟

- أ. افتعال ☐ ب. افعلال ☐ ج. تفعل ☐ د. تفاعل ☐

۶. کدام معنا از معانی باب «تفاعل» شمرده شده است؟ [ن ۱] [س ۱] ب/؟

- أ. تعدیه ☐ ب. تظاهر ☐ ج. تکثیر ☐ د. سلب ☐

۷. حروف اصلی کدام یک از کلمات مشخص شده، «هـ - د - ی» است؟ [ن ۳] [س ۲] ج/؟

- أ. فَلَمَّا رَأَيْنَاهُ فِي الْمَعْرَكَةِ هَدَيْنَا ☐
ب. «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَلَوْا... وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ» ☐
ج. «وَهْدُوا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ» ☐
د. «وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا أَوْ نَصَارَى تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ» ☐

۸. مجهول فعل «اصْفَرَّ» چیست؟ [ن ۳] [س ۲] ب/؟

- أ. أَصْفَرَّ به ☐ ب. أَصْفُرَّ به ☐ ج. أَصْفَرَّ به ☐ د. أَصْفِرَّ به ☐

۹. کدام وزن، از اوزان قیاسی غالبی «اسم آلت» نیست؟ [ن ۱] [س ۱] ج/؟

- أ. مِفْعَال ☐ ب. مِفْعَل ☐ ج. مَفْعَل ☐ د. مِفْعَلَة ☐

۱۰. امر صیغه دوازدهم فعل «يَطْمِنُ» مؤکد به نون تأکید ثقیله چیست؟ [ن ۳] [س ۳] ا/؟

- أ. اِطْمَنِّنْ ☐ ب. اِطْمِنِّنْ ☐ ج. اِطْمَنِّنَنَّ ☐ د. اِطْمَنِّنَنَّ ☐

۱۱. در کدام باب، فعل متعدی وجود دارد؟ [ن ۱] [س ۱] د/؟

- أ. تَفَعَّلَ ☐ ب. اِفْعَلَلَ ☐ ج. اِفْعَلَّلَ ☐ د. فَعَلَّلَ ☐

۱۲. منسوب «نَصَرَ اللَّهُ» چیست؟ [ن ۳] [س ۲] ا/؟

- أ. نَصَرِي ☐ ب. نَصَرَ اللَّهِ ☐ ج. نَصَرَ اللَّهِ ☐ د. نَصَرِي ☐

۱۳. در کدام عبارت «صفت مشبیه» وجود ندارد؟ [ن ۳] [س ۲] ا/؟

- أ. «وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ» ☐ ب. «قَالُوا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ» ☐
ج. «وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ» ☐ د. «إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءُ» ☐

۱۴. حالت قبل از تأکید «تَدَخَّلْ» چیست؟ [ن ۳] [س ۱] ج/؟

- أ. تَدَخَّلْ ☐ ب. تَدَخَّلْ ☐ ج. تَدَخَّلْ ☐ د. تَدَخَّلْ ☐

۱۵. کدام گزینه درباره «طريقة تثنيه بستن» غلط است؟ [ن ۳] [س ۲] ج/؟

- أ. برای تثنيه «عبدالله» علامت تثنيه (الف و باء) به جزء اول اضافه می‌شود ☐
ب. برای تثنيه «تأبط شراً» از «ذوا» یا «ذوی» استفاده می‌شود ☐
ج. در تثنيه «قرأء» «همزه» تبدیل به «واو» می‌شود ☐
د. در تثنيه «موسی» «الف» تبدیل به «باء» می‌شود ☐

۱۶. در یک فعل ثلاثی مجرد، صیغه ۳ و ۶ لفظاً عین هم هستند. وزن امر صیغه ۷ آن چیست؟ [ن ۳] [س ۳] ج/؟

- أ. اَفْع ☐ ب. اَفْع ☐ ج. اَفْع ☐ د. اَفْع ☐

۱۷. کدام کلمه «جمع مؤنث سالم» بسته می‌شود؟ [ن ۳] [س ۲] ب/؟

- ا. زکریاء ☐ ب. معاویه ☐ ج. حَمراء ☐ د. سَکری ☐

۱۸. در آیه «إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ» برای کدام اصطلاح، مثال وجود دارد؟ [ن ۳] [س ۲] د/؟

- ا. جمع الجمع ☐ ب. صیغه منتهی الجموع ☐ ج. اسم جمع ☐ د. اسم جنس جمعی ☐

۱۹. در بین الفاظ «هَذِيأ، هَذِيأ، هَذِيأ، هَذِيأ» چند لفظ، مستعمل و فعل هستند؟ [ن ۳] [س ۳] د/؟

- ا. فقط یک لفظ ☐ ب. دو لفظ ☐ ج. سه لفظ ☐ د. هر چهار لفظ ☐

۲۰. عبارت «شما زنان، آن زنان را یاری کنید» ترجمه کدام جمله است؟ [ن ۳] [س ۱] د/؟

- ا. نصرتهن ☐ ب. نصرتهن ☐ ج. لينصرنهن ☐ د. أنصرنهن ☐

۲۱. تجزیه کلمه «مُدْخَلًا» در آیه «لَوْ يَحِدُونُ مَلْجَأًا وَمَغَارَاتٍ أَوْ مُدْخَلًا لَوَلَّوْا إِلَيْهِ وَهُمْ يَكْمُونَ» چیست؟ [ن ۳] [س ۲] ج/؟

- ا. اسم مفعول از باب تفعیل ☐ ب. اسم مفعول از باب افعال ☐ ج. اسم مکان از باب افتعال ☐ د. اسم مکان از باب تفعّل ☐

۲۲. وقتی لام مفتوح بر سر مضارع بیاید فعل مضارع را می‌کند. [ن ۳] [س ۱] ا/؟

- ا. مختص به حال ☐ ب. مختص به استقبال ☐ ج. قلب به ماضی ☐ د. قلب به امر ☐

۲۳. کدام گزینه درباره دو کلمه «خیر» در آیه «وَمَا تَقْدِرُوا إِلَّا أَنْفُسُكُمْ مِنْ خَيْرٍ يُجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ وَأَعْظَمُ أَجْرًا» صحیح است؟ [ن ۳] [س ۲] د/؟

- ا. هر دو اسم تفضیل هستند ☐ ب. هیچ یک اسم تفضیل نیستند ☐ ج. اولی اسم تفضیل است و دومی اسم تفضیل نیست ☐ د. اولی اسم تفضیل نیست و دومی اسم تفضیل است ☐
- * «رَخَوُ الشَّيْءُ يَرْخُو»، «دَعَوْتُهُ يَدْعُو»

۲۴. با توجه به اطلاعات داده شده، در مورد دو ریشه «ر، خ، و» و «د، ع، و» در مثنای مذکر غایب کدام فعل دو قاعده اعلال اجرا می‌گردد؟ [ن ۳]

[س ۳] ب/؟

- ا. ماضی معلوم از «ر، خ، و» ☐ ب. مضارع مجهول از «ر، خ، و» ☐ ج. ماضی معلوم از «د، ع، و» ☐ د. مضارع مجهول از «د، ع، و» ☐

۲۵. کدام شرط از شرایط فعلی نیست که از آن اسم تفضیل ساخته می‌شود؟ [ن ۱] [س ۱] ب/؟

- ا. تام باشد ☐ ب. ثلاثی مجرد یا مزید باشد ☐ ج. مثبت باشد ☐ د. بر «عیب» یا «رنگ» یا «زیبایی» دلالت نکند ☐

۲۶. کلمه «اجلواذ» بر چه وزنی است؟ [ن ۳] [س ۱] ب/؟

- ا. إِفْعِلَال ☐ ب. اَفْعُول ☐ ج. اَفْعُلُول ☐ د. اِفْعُولَال ☐

۲۷. کدام وزن مصدر باب «تفعیل» نیست؟ [ن ۱] [س ۲] ب/؟

- ا. فَعَال ☐ ب. فَعَال ☐ ج. تَفَعَال ☐ د. تَفَعْلَة ☐

۲۸. در کدام عبارت، فعل امر وجود ندارد؟ [ن ۳] [س ۲] د/؟

- ا. «فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا لَعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ» ☐ ب. «وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ مِمَّا قَضَىٰ بِإِسْمِهِ إِبْرَاهِيمَ الْغَايَةَ وَأَوْفَىٰ بِوَعْدِهِ إِنَّهُ كَانَ مُنِيبًا» ☐

ج. امام باقر علیه السلام: شَرِّقًا وَ غَرْبًا فَلَا تَجِدَانِ عِلْمًا صَاحِبًا إِلَّا شَيْئًا خَرَجَ مِنْ عِنْدِنَا أَهْلَ الْبَيْتِ ☐

د. «وَوَضَّعُوا لَهُمْ قَدْرًا مِمَّا رِزْقُهُمْ فَهُمْ لَا يَحْزَنُونَ» ☐

۲۹. اگر واو مضموم ما قبل مکسور، لام الفعل واقع شود، می‌شود. [ن ۱] [س ۱] ج/؟

- ا. ضمه واو حذف ☐ ب. حرکت ما قبل واو سلب می‌شود و حرکت واو به ما قبلش داده ☐ ج. قلب به یاء ☐ د. کسره قبلش تبدیل به ضمه ☐

۳۰. کدام قاعده، در فاء الفعل نیز اجرا می‌شود؟ [ن ۳] [س ۳] ا/؟

- ا. قاعده قلبی اجرا شده در «قیل» ☐ ب. قاعده سکونی اجرا شده در «قیل» ☐ ج. اولین قاعده اجرا شده در «يُدْعُونَ» ☐ د. دومین قاعده اجرا شده در «يُدْعُونَ» ☐

۳۱. «نقاش» مصدر کدام باب ثلاثی مزید است؟ [ن ۳] [س ۱] ب/؟

- ا. إِفْعَال ☐ ب. مَفَاعَلَة ☐ ج. تَفَاعُل ☐ د. تَفَعُّل ☐

۳۲. مصغر «مُتَدَحِّج» چیست؟ [ن ۳] [س ۲] ب/؟

- ا. مُدَحِّج ☐ ب. دُحْرِج ☐ ج. مُتَدَحِّج ☐ د. دُحْرِج ☐

۳۳. در کدام یک از عبارات زیر «مصدر نوع» وجود دارد؟ [ن ۳] [س ۲] ا/؟

- ا. «لَا يَزَالُ بُنَاؤُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةَ فِي قُلُوبِهِمْ» ☐ ب. «قَالَ بَصْرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِنْ أَثَرِ الرَّسُولِ» ☐

ج. «كَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ» ☐ د. قَتَلْنَا فِي سَبِيلِكَ فَوْفَقَ لَنَا ☐

۳۴. حکم «جواز تأنیث و تذکیر» برای کدام کلمات جاری نمی‌شود؟ [ن ۱] [س ۱] د/؟

- ا. اسامی قبایل ☐ ب. اسامی شهرها ☐ ج. کلمه‌ای که لفظش اراده شده است ☐ د. اسامی ماه‌ها ☐

۳۵. استعمال کدام فعل با «نون تأکید» صحیح است؟ [ن ۳] [س ۲] ا/؟

۱. تَنْصُرْنَ □ ب. يَنْصُرْنَ □ ج. لَمْ يَنْصُرْنَ □ د. مَا أَكْرَمَنَ زَيْدًا □

۳۶. امر فعل «تَدِيرُونَ» چیست؟ [ن ۳] [س ۳] ب/؟

۱. دِيرُوا □ ب. اَدِيرُوا □ ج. اَدِيرُوا □ د. لَتُدِيرُوا □

۳۷. در کدام کلمه اعلال رخ نمی‌دهد؟ [ن ۳] [س ۲] د/؟

۱. الْمُثِقْنَ □ ب. قَوَّ □ ج. دَعَوَاتَا □ د. الْأَهْفِيفَ (لاغر اندام) □

۳۸. فعل «امر باب افعال صیغه ۹» از ماده «نوب» چیست؟ [ن ۳] [س ۲] ا/؟

۱. اَنْبُوا □ ب. اَنْبُوا □ ج. اَنْبُوا □ د. اَنْبُوا □

۳۹. منسوب کدام کلمه صحیح است؟ [ن ۳] [س ۳] ج/؟

۱. اِبِلْ: اِبِلْ □ ب. ابوالحسن: ابوالحسنی □ ج. عُيَيْنَةُ: عُيْنِي □ د. اَثْنَيْنِ: اثنیني □

۴۰. کدام کلمه، رباعی مزید نیست؟ [ن ۳] [س ۱] ا/؟

۱. مُسْتَغْفِر □ ب. دحاریج □ ج. دُرَيْهَم □ د. عصفور □

۴۱. در حدیث پیغمبر اکرم ﷺ: «إِذَا رَأَيْتُمْ أَهْلَ الْبَلَاءِ فَاحْمَدُوا اللَّهَ وَ لَا تَسْمَعُوهُمْ فَإِنَّ ذَلِكَ يَحْزَنُهُمْ» فعل «احمدوا» است. [ن ۳] [س ۲] ا/؟

۱. امر ثلاثی مجرد صیغه ۹ □ ب. امر باب افعال صیغه ۹ □ ج. ماضی باب افعال صیغه ۳ □ د. ماضی ثلاثی مجرد صیغه ۳ □

۴۲. کدام فعل، مجهول است؟ [ن ۳] [س ۲] ج/؟

۱. «قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْجَائِرِينَ» □ ب. ينادون □ ج. ينادون □ د. «فَلْيَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ» □

۴۳. کدام معنا از معانی باب «تفعیل» است؟ [ن ۶] [س ۱] ج/؟

۱. مطاوعه □ ب. مشارکت □ ج. نسبت □ د. طلب □

۴۴. افعال دو گزینه اول، ناقص یائی و افعال دو گزینه بعد، ناقص واوی هستند. در کدام یک هر سه نوع اعلال سکونی، قلبی و حذفی اجرا شده است؟

[ن ۳] [س ۳] ج/؟

۱. يَهْدُونَ □ ب. يَهْدُونَ □ ج. يَرْضُونَ □ د. يَرْضُونَ □

۴۵. کدام کلمه، «جمع مذكر سالم» بسته می‌شود؟ [ن ۳] [س ۲] ا/؟

۱. فَرَاءَ □ ب. رَجُلَ □ ج. طَلْحَةَ □ د. أَحْمَرَ □

۴۶. معنای عبارت «نَاصِرَ زَيْدٍ عَمْرًا» چیست؟ [ن ۳] [س ۲] ب/؟

۱. زید عمر را یاری کرد □ ب. زید و عمر همدیگر را یاری کردند □ ج. زید خیلی زیاد عمر را یاری کرد □ د. زید به سختی عمر را یاری کرد □

۴۷. فعل «يَضْطَرُّونَ» فعل مضارع از است. [ن ۳] [س ۲] ب/؟

۱. ثلاثی مجرد □ ب. باب افتعال □ ج. باب «إِفْعَال» □ د. باب تفعّل □

۴۸. کدام گزاره درباره اعلال در کلمه «حُسْنَيْن» صحیح است؟ [ن ۳] [س ۲] د/؟

۱. پس از سلب حرکت نون، حرکت یاء به ما قبل داده می‌شود و سپس یاء حذف می‌شود □ ب. یاء، قلب به الف می‌شود و سپس حذف می‌شود □

۲. فتحه نون ما قبل یاء تبدیل به کسره می‌شود □ ج. اعلالی در کلمه رخ نمی‌دهد □

۴۹. معنای غالبی باب «إِفعال» چیست؟ [ن ۱] [س ۱] ب/؟

۱. تکریر □ ب. تعدیه □ ج. مطاوعه □ د. معنای ثلاثی مجرد به همراه تأکید □

۵۰. کدام گزینه درباره فعل «سُوُوا» صحیح است؟ [ن ۳] [س ۳] ا/؟

۱. لام الفعل، یاء محذوف است □ ب. «واو» اول، عین الفعل است □ ج. «واو» دوم، لام الفعل است □ د. «واو» سوم، لام الفعل است □

تشریحی